

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

ՏՈՒԵՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՒ ՕՍՄԱՆՅԷ

ՖՓԵԿԱՃԻԼԻԿ

ԱԼԷԱ ՃԻՆՍ ԳՈԶԱ ԵՔԹԻՇՏԻՐՄԷՔ

Վ. Է.

ՔԻՒԼԻԹԵԹԼԻ ՄԱՀՍՈՒԼ
ԷԼՏԵ ԻԹՄԵՐ ԻՉԻԻՆ ԹԱԹՊԻԳ ՈՒ ԻՃՐԱՄՀ
ԼՈԶԲՄ ԿԵԼԻՆ ԳԱՎԱՅԹԻՑ ՀԱԳԳԲՆՏԱ. ՏՀՐ

ՏԵՐՍԱ. Ա.ՏԵԹ-ԿՈԼ. Ա.Թ.Ա.

Մարգարի Ա. ԹՐԱՎԵԼԻ. զէ Ճիւղենար

1912

468/

410-42

Ի Փ Ե Կ Ա Զ Ի Լ Ի Կ

Ի Փ Ե Կ Ճ Ի Լ Ի Կ

ԱԼԷԱ ՃԻՆՍ ԳՈԶԱ ԵՔԹԻՇՏԻՐՄԷՔ

፲፻፯፭

Քիմիկական լուսական էլեկտրական իջևն
թաթական ու էճըսական լուցըս կելեն
գալութեած չպահպան ՏԸՐ

ՊԵՇԵՔՆԱԿ

Ի ի է կ պէօնէլի և էթիշտիրիէճէք օլան մահալ վէ եա
խանէ թէմիզ վէ հայտատար օլմալը ալըր : Աէսէի սասլը-
գատա պէօնէք լուրճէ թէլէ գալը վուզու պուլտուզու-
թագտիրտէ , պէօնէք հանէնին թաթհիր ու թէպիսիր սու-
րէթիլէ թէմիզլէնմէսի ինապ իտէր . չիւնքի պէօնէք հանէ
քէրփիճ վէ գէմինի թօփրազլա եափրմը օլսուզու հալ-
տէ արա և էթիշտիրինէ խասթալըլն միզրօպարը կիրմիշ
օլածաղընտան քիրէճի սու իէ պատանա իթմէք վէ
երզամագ քեադի տէլիկ տիր :

38145-67

ԹԱԹՀԻՐ ՈՒ ԹԷՊԻՒՐ

Էն էյու վէ էն էհպէն վէ էրէրիշի օլան թամհիրաթ քիրէճ գարմաղնը զիտաէճէ սու իշխոնէ էրիթտիքէն սօնրա իւզէրինէ զան ևաղը իլավէսիլէ իսթիհասալ իտիլէճէք տիւման վարմաղնը ինքա օլունանը տըր: Պու տիւման զէչիրի օլոււղու իշխոն ամէլիցաթ սապահլացն ինքա իտիլուպ ագաւհա գատար օ մահալուն օլուն հայվան օլուն հիշ պիր զիրուհ պուլուն մամալը տըր:

Պաղըր վէ մատան ալէտիթ ու էտէվաթտան մատասա տիկէր էշնանըն պու ամէլիցաթ էննաղնասա պօղուլմաշանը իշխոն պէօնէքրոնէլէրտէն չըգարրդմասըն լուգում հօգ տըր: Պէօնէքրէր աշըլմա զէմանընասան էվ-վէլ օլուգ շարմըլը իշպու թամհիրաթ հէր նէ վազըթ արդու իտիլիր իսէ ինքա օլունապիրի. Գագաթ էն էյուսի պունը որձուգ պիր զէմանսա ևանի հայվանաթըն տըշտուտա գալապիէճէքրէրի մէվամտէ ինքա էյ-լէճէք տիր, անճաղ ըուզիկար տիւմանը տէրհալ տըշտույա տաղլատանաղնասան ամէլիցաթ հէր հալտէ ըուզիկարը զէմանսա ինքա օլունմամալը տըր: Իշպու թամհիրաթըն սուրէթի ինքասը պէր վէչհ աթի թարիփ օլունուր:

Էվլէլա գտիու վէ փէնճէրէր գտիոնտըգտան վէ տիվարարափի պէօդիւք տէլիք վէ տէշիրէր մըդա- տըլաղտան սօնրա, պէօնէքրիք իթթիխտ իտիլէն օտա

քիւչիւք իսէ պիր վէ պէօդիւք իսէ իքի վէ հա սահա ֆազլա թօփրոգ գտաղը եէքտիկէրինէ մէսափէլի օլա- րադ եէրէ տիգիլէրէք հէր պիր գտաղն իշխոն եիրմի օթուգ տիրհամ քիրէճ գայրաղը զօնուլուր վէ իւզէրինէ եիւգ եիւգ էլլի տիրհէմ սու իտիլի խտիտիքտէն սօնրա ուփուգ պիր տէնէք իէ զարլչտրրլուր, վէ պատէնու հէր պիր գտաղ պիր եիւքսիւք մըդտարը զան ևաղը զօնուլարագ թէքրար զարլչտրրլուր:

Գափուտան էն ուզագ օլան գտաղլարտան պաշա- նարագ պու ամէլիցաթըն փէք չափուգ ինքա իտիլմէսի, վէ ինթամ պուլուր պուլմագ հէման տըշտույա չըգը- լարագ զափունըն սըզընա գափուաղմասը լազըմ տըր: Պէշ ալմը սասաթ սօնրա իշէրու կիրիէպիլուր, զիրա միւտտէթը մէզքիւք զարֆընասա տիւման հէման պիւս- պիւթիւն տաղլաղը պուլունուր. Պատէնու հէր պիր գտաղն իշխոն թէքրար պիր մըդտար սու վէ զան ևաղը զօնուլարագ գարլչտրրլուր:

Պու ամէլիցաթըն ինքասընասան սօնրա, մահալն հավասը ազշամ իւսիթիւ թէճտիտ իտիլէրէք իշէրուէք կիրիէ պիլուր, զիրա պիւթիւն միքրօպիլար թէլէք օլ- մուշ տըր: Թիրէճ գայրաղըլա զան ևաղը էնզախտէ- լէրտէ վէ պազը պազալ տիւքսանղարընասա սաթըլըր: Թիրէճ գայրաղընըն օզգասը պէշ վէ զան ևաղընըն ու- ժագ պիր շիշէսի իքի իւչ դրուշ տըր:

Պու թամհիրաթ զիրտէ թարիփ օլունտուղը վէճչէ տախի ինքա օլունա պիլիր: Թօփրոգ չանաղլարա էվ- վէլ էմիրտէ սու զօնուլարագ պիր մըդտարտա զան

եաղը գաթըլըր . վէ իշպու մախլութ իշխնէ գապա
պէզտէն մամուլ պիր չպըն տախիլինստէ օլտուգնա սը-
գընա գօնուլմուշ քիրէճ գայմաղը սրագըլուր : Իշպու
սօն թարիֆ վէճճէ թաթհիրաթ իճրա իտիլուրսէ պէշ
ալթը սաաթ սօնրա թէքրար կէլուազ գաճ եաղը իլավէսի
կիպի իքինճի պիր ամէլիաթա իհթիաճ գալմազ : Իքի իւչ
գութու պէօնէք պէտէնէպիլէճէք օլան պիր մահալըն
թէպիիրի իշխն թախմինէն սիր քիլօ քիրէճ գայմաղը
քիֆայէթ իտէր :

Զաճ եաղը եագընը պիր մատու օլտուղունոտան
էսնայի ամէլիյաթտա էլլէրէ վէ էլպիսէյէ պուլաշտըրըւ-
մամաընա տըզգաթ իտիլմէլի տիր :

Թաթհիր ու թէպիիր իշխն տիկէր պիր գափտէտէ
աթիտէ թարիֆ օլունան տըր :

Պէօնէքիսանէնին նէսամէթինէնէ կէօրէ իւչ վէ տէօրթ
վէ եա պէշ ատէտ թօփրագ գապ գօնուլարագ հէր պի-
րինին իշխնէ պիրէր ալոււմ (65 էսկի տիրհէմ) քիւքիւրտ
եագըլմալը , վէ պիւթիւն գապլարա աթէշ վէրիէրէք
գափու գափանմալը վէ անճագ պէշ ալթը սաաթ սօնրա
աչըլմալը տըր , Իշպու քիւքիւրտ թիւթսիւսիւ պիրէր
կիւն փասըլա իդէ իւչ տէֆա իճրա իտիլմէլի տիր , ան-
ճագ քիւքիւրտ եալընըզ օլտուղը հալտէ եանմայաճա-
ղընտան իւզէրինէ սփիրթօ սէրփմէք վէ եախօտ չիրա
փարչալարը գօմագ իճրապ իտէր : Քիւքիւրտտէն հասըլ
օլան տիւման պէօնէքիէրի ասա րահաթուզ իթմէզ վէ
եալընըզ (քիրէճ) հասթալըզընըն սիրայէթինի մէն իտէր :

ՊԷՕՆԷՔԼԷՐԻ ԼԱԶԸՄ ՕԼԱՆ ՄԱՀԱԼ

Պէօնէքլէր իշխն վէք կէնիշ մահալ լազըմ տըր :
Պիր գութու թօնում աչմագ իշխն ալթըլը մէթրօ միւ-
րապապալնտա քէրէվէտ լազըմ տըր քի շու հիսասպճա
կէշիտ մահալէրի տախի օլտուղու հալտէ օ մահալըն
նէսամէթի սէքսէն մէթրօ միւրապապալնտա եանի թախ-
մինէն երւզ գըրգ արշուն միւրապապալնտա օլմագ իճապ
իտէր : Պինաէն ալէն պիր պէօնէքիսանէնին թուլի օն
տէօրթ արշուն վէ արզըն օն արշունտան իպարէթ օլա-
ճագ օլուրսա տէրունինտէ եալընըզ պիր գաթ քէրէվէթ
պուլունտըզը հալտէ օ մահալտէ անճագ պիր գութու
եանի երմի պէշ զրամ (71/2 տիրհէմ) թօնում աչըլա պի-
լուր : Շու հալտէ պիր քիմսէնին իքի իւչ գութու իտարէ
էտէճէք գատար եափրազը վար տըր տէյու պէօլիէ պիր
պէօնէքփիսանէտէ պիր գութուտան ֆազլա թօնում պէ-
սիէպիէճէնինէ հիւքմ օլունմասուն , զիրա աչըլաճագ
օլան թօնում մըգտարը մէվճուտ եափրազա կէօրէ տէժիլ
իլլա մահալին վիւսաթընա կէօրէ թալին իտիլմէլի տիր :
Պէնան օլունան նէսամէթտէ պիր պէօնէքփիսանէտէ
իքի գութու թօնում աչըլուրսա իհթիմալ քի պիր գու-
թու թօնումտան հասըլ օլաճագ մըգտար նիսպէթինտէ
գոզա իսթիհաալ իտիլսուն , ֆազաթ պու գոզալար օ
գատար էյու օլմայաճազը կիափ նօգսան ֆիյաթլա սա-
թըլապիէճէք վէ հասթալըզա մարուզ գալաճազլարըն-
տան մատա հէմ մէշղուլիյէթ վէ հէմ տէ մասրագ ֆազ-
լա օլմուշ օլուր :

Ք Է Ր Է Վ Է Ռ

Հարիր պէօճէքլէրի գամիէն հասըր իւզէրինէ աշըլ-
մամալը, զիրա հասըր ըութուպէթլի օլտուղը կիպի·
հավանըն թէնտիտինէ տէ մանի օլուր վէ քիւֆ հասըր
իտէր քի պէօճէքլէրէ միւզիր տիր: Դէզալիք հէր վէ
թահաս իւզէրինէ տէ պէօճէք աշըլմամալը, չիւնիք հա-
վա տէրէնէի քիփայէտէ թէնտիտ իտիլէմէզ: Հէր հալոէ
քէրէվէթ վէ տէմիր թէլտէն եափրմը վէ իւզէրի
քեաղըտ իլէ գափլանմըշ ըսկարա վէ զափէս իսթիյմալ
իթմէք լազըմ տըր: Պու քէրէվէթլէր հէր տիւրիւ՝ եա-
նի գամըշ վէ չիպուդ վէ սայիրէ իլէ եափլապիլիր:
Գալըն գանալիչա պէզի վէ սէյրէկ տօգունմուշ թօրպա
պէզի տախի իսթիյմալ օլունուր: Պու սուրէթլէ եափր-
լան քէրէվէթլէր պիր գաչ սէնէ գուլանլըմտդ կիպի
մուհասէնաթըշ ճամի տիրէր, հալպու քի հասըր հէր սէնէ
թէնտիտ իտիլէք լազըմ տըր:

ԹԷՕՃԷՔԽԱՆԷԼԷՐԻՆ ՍՈՒՐԷԹԻ ԹԷՍԽԻՆԻ (ԸԸԸՑՄԱԳ)

Պէօճէքխանէլէրի սընագ թութմագ լազըմ տըր:
Պունուն իշիւն մանդալ իսթիմալի ելլէրիցի տէմիլ տիր,
չիւնիք մանդալ հէմ պահալը տիւչէր հէմտէ լիւզիւմի
գատար սընագլըդ վէրմէզ: Օնագ տահաս մինասիպ տիր,
զիրա հավայը թէնտիտ իտէր, գագալի պէօճէք ելթիշ-

տիրիլէնէք մահալին հէր պիր օտասընտա օճագ պու-
լունստապլլնստան, մաթլուալ տէրէնէտէ սընագլըգ բէյ-
տա իտիլմէզ, չու հալտէ էն էնուսը պօրուսը չօգ սօպա
իսթիյմալ իթմէք տիր: Անձագ սօպայա եազըն օլան
պէօճէքլէրի լիւզիւմինտէն զիյատէ սընագտան մուհա-
ֆազա իշիւն սօպանըն էմբրաֆլնը սաճ իլէ չէվիրմէլի վէ
կիմէ սօպա տէրուննտէն ծօգ քիւլ պրագարագ պիր իքի
թանէտէ գուրու օտուն գօմալը, պունդար եսովաշ եավաշ
եանսարագ օլտուգնտ պիր սընագլըդ վէրիրէր: Պէօճէք
պէսլինիտիլի միւտակէթմէկ պէօճէքխանէտէ կիւնտիւզ
եիրմիտէն եիրմի իքի վէ կիմէ օն եէտիտէն օն մէքիզ
տէրէնէ (սանթիլիրատ) սընագլըդ մէվճուտ օլժասընա
տըգաթէ իտիլուրսա աթիտէքի ֆէվայիտ հասլ օլուր:

Եվվէլա. — Գօզա պաղլամագ ալթմըշ վէ հաթիտա
եէթմիշ կիւն միւթէվաղըդի իքէն պէօճէքլէր օթուզ
պէշ զըրգ կիւն սօնրա գօզայա պաշչայանտգլար վէ
պու սուրէթլէ տէ հէմ մէշզուլիյէթ ազալաճագ վէ հէմ
տէ մասրաֆնա թասարրուգ հասըլ օլաճագ տըր.

Սանիէն. — Պէօճէքլէրէ եէտիրիլէնէք եափրագ-
լար տահա էրքէն քէսիլմիշ օլաճաղլնստան սէրթ օլ-
մայաճաղլ կիպի, պէօճէքլէր եումուշագ եափրաղլա
պէսլինմիշ օլաճաղլարը իշիւն սաղլամ վէ գուվէթլի
օլաճաղլար տըր:

Սալիսէն. — Գօզալար էրքէն հասըլ օլաճաղլ
եշիւն տահա պահալը սաթըլուրիար:

Բապիէն .— Թութ աղաճլարը տահա էրքէն
քէսիլմիշ օլանադը իշխն սէնէի աթիյէտէ գուվլէթլի
փիլիզէր հասըլ իտէնէքլէր տիր :

Խամիսէն .— Գարատապան տէնիլէն խասթալըլլն
գուհութը էնտէր օլանագ չիւնքի պու հասթալըլլն
տայիմա կէճ գալմըշ օլան պէօնէքլէրէ սիրայէթ իթ-
մէքտէ օլտուղը կէօրիւմիւշ տիր :

ԹՕՀՈՒՄՈՒՆ ՍՈՒՐԷԹԸ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Մէմալիքի Մահրուսէի Շահանէտէ հասըլ օլան
պիլնիւմէլէ թօհումլար պահտոր ալթընա ալլնսոգլարը
թագտիրտէ էյու տիրէր, ֆագաթ իսթիմալ իտիլէճէք
թօհումը պէօնէքխանէյէ էն եագըն օլան թօհումնըտան
պիզզաթ կիսուալ ալմագ հէր հալտէ ֆայտէլի տիր,
չիւնքի ուզագ մահալէտէ պուլունան պիր թօհումնը
քէնտի թօհումունը սարփ իմմէք իշխն թօհում գու-
թուլարընը եա սանտրգ վէ եա հէյպէ տէրունինէ գոյ-
արագ աթ իւգէրինտէ էքսէրեա պիր մահտան զիյատէ
ինրայի սէֆէր էլլէմէքտէ օլտուղնտան պու էմաստա
թօհումլար սիլքինմէք, րըթուպէթ ալմագ, հալատան
մահրում գալմագ վէ միւսմէլիֆ հալալարըն թահթը
թէսիրինտէ գալմագ կիսի արըզէլէրէ օղրայաճագլարը
իւշխն պունլարտան հասըլ օլանագ պէօնէքլէր ճանարգ
վէ գուվլէթսիզ օլուրլար :

ԹՕՀՈՒՄԼԱՐ ՀԱԳԳԵՆՏԱ ՕԼՈՒՆԱՑԱԳ ՏԸԳԳԱՅ

Թօհումլար սէրին պիր մէվակիյէ գօնմալը : Պու
մէվգը շըմալ թարափընտա վէ հալատար րըթու-
պէթտէն արի օլմալը, վէ ֆարէլէրին թասալիւթինտէն
մասուն գըլմագ իշխն թօհում գութուլարընը ասալալը
տըր : Թօհում գութուլարընը ֆասուկեա վէ տարը վէ
սաիրէ թօրպալարընա գօմամալը տըր, չիւնքի հէր նէ
զատար պունլար իշխնտէ սընազլըգ սութէտիլ օլուր-
սատա, գուվլէթի պէօնէք հասըլ իտէնէք տէրէճէտէ
հավա պունամագ :

ԹՕՀՈՒՄԼԱՐԸ ԱԶԸԼՄԱՍԸ

Թօհումլարն աչըլմասը գէմանը ևագլաշտըլլը
վագըթ հավա վէրմէք պէհանէսիլիէ թօհումլարը մէնտիլ
իշխնէ պօշալտուպ ասմամալը, վէ անտան սօնրատա
աչըլմագ իւշխն օճազա գարցու գօմամալը, վէ պէօնէք-
էրին լըգտըլընտա պունլարը թօփկամագ իւշխն տիկէր-
էրինին տէ աչըլմասընա ինթիզարէն իքի իւշ կիւն
պէքէմէմէլի տիր, չիւնքի պու ուսուլտա պէօնէքլէր
միւսալիթ իւզէրէ հավա ալմամըշ օլուեօր, ևալնըզ
իւսթ թարափտա պուկունանլար հավատան իսթիփատէ
իտուպ, ալթտա գալանլար հալատան մահրում օլուեօր-

լար, վէ սըճագլըզ տախի քէզալիք միւսայի սուրէթտէ
թէկսիր իթմէզ, վէլ հասըլ եէնի չգան պէօնէքլէր իքի
իւշ կիւն եէմսիդ պրագլուրսան ևա թէլէֆ օլուրլար վէ
եախօս փէք զաափ տիւշիւպ նիհայէթ մահի օլուրլար:

Պու ուսուլին տիւիէր պիր նէթինէսիսէ շայէտ պէօ-
նէքլէրտէ, խուսուսիլէ քէմալէ վարտըզլըրընտա, հաս-
թալըզ զուհուր իթմէսէ պիլէ տէօնէքլէրին նսֆը
նէնուզ իլք սինէքինտէ թէլէֆ օլուպ փէք ազ մահուռէ-
էլտէ իտիլուր:

Նէ եօլտա հարաքէթ իտիլմէք լազլոմ կէչէնէի պէք
վէճչը ամի թարիփ օլունուր:

Պիր էլէկ եախօտ աչըդ պիր սանտուգ իւզէրինէ
դայէթ թէմիզ պիր պէզ կիրմէլի վէ սլունըն իշինէ պիր
պըչագ վէ եա թաւուդ թիւյիւ իլէ թօնումլարը եայ-
մալը, սօնրա պունզարը ուֆագ պիր օտա իշինէ զօյաշագ
օտանըն սըճազլըզ կիմէ կիւնտիւզ պիր սիյագտա գալ-
մագ իշիւն օնադ վէ եա սօպա վէ եազօտ մանզալ
եազմալը, վէ օտատա բըթուալէթ պուլունտըրմագ
իշիւնտէ իշպու օնազըն իւզէրինէ գափագուզ վէ իչի
սու իլէ տօլու պիր գապ գօմալը տըր:

Սուտան հասըլ օլան պուխար թօնումուն գտպու-
զունը եումուշարը վէ թօնումուն չըգմասընը տախի
թէսիլ իտիր, պունուն իշիւն միզան իւլ հարհարէ (տէ-
րէմէ) թապիր օլունան վէ իքի իւշ զուրուշա սաթըլան
ալաթտան պիրէր թաննէ էտինմէք լազլոմ տըր:

Օտանըն սըճազլըզ պիտայէթինտէ օն տէօրթ պա-
տէնու օն պէշ վէ եա օն ալթը վէլ հասըլ օն սէքիզտէն

եիրօի տէրէնէլէ (թէօմիւր) իպլաղ իտիլուր պիր գազ
կիւն սօնրատա պէօնէքլէր աչըլուր:

Պէօնէքլէր տայինմա սապահէին ալաթտուրքա սաաթ
իւշ իլէ պէշ արասընտա աչըլուր, թօնումլարըն աչըլու-
րը իլք կիւն թօնումլարիէ իլք չըգմըզ օլան պէօնէքլէր
իւզէրինէ պիր տիւլպէնու վէ եախօտ եումուշագ պիր
գանավիչա էօրթիւլուր վէ իւզէրինէտէ թէլ թէլ օլո-
րագ ինձէ զըզըլմըզ թութ եափրագլարը գօնուլուր:

Թօնումտան չըգման պէնէքլէր տիւլպէնտին տէլիք-
լէրինտէն կէչուպ եափրագլար իւզէրինէ չըգարլար: Պու
եափրագլար եարըմ սաաթ գալտըզտան սօնրա պիր քէ-
րէմէթ իւզէրինէ նազլ իտիլէրէք պէօնէքլէրէ տէրհալ
եիցէնէք վէրիլուր: Պու պէօնէքլէր պիրինձի թազըմը
թէչքիլ իտէրիէր:

Պու սուրէթլէ մուամէլէ իտիլուր իսէ պէօնէքլէրիէ
պէրապէր հիշ պիր թօնում գալտըզլուազ, հալպու քի
թութ եափրագլարը տօլըուտան տօյրույա թօնումլար
իւզէրինէ գօնուլուրսա պէօնէքլէրիէ պիրիքտէ պիր գաչ
թօնում տախի գալտըզլուապիլուր քի պու թօնումլարտա
պատէնու աչըլարագ, պու սուրէթլէ իքի իւշ կիւնտէն
պէրու աչըլմըզ օլան պէօնէքլէր մէյանընտա պիր կիւն-
լիւք պէօնէք տախի պուլունուուշ օլուր:

Պու գարըշզլըգլըգտան էյու նէթինէ հասըլ օլմաղ,
չիւնքի էվէլ չըգման պէօնէքլէր ույզույա կիրտիգլէրին-
տէ պունզարա եիչէնէք վէրիլմէզ հալ պու քի սօնրատան
չըգանզարըն եէմէջէ իհթիցանլարը վար տըր: Պու հալտէ
եափրագ վէրիլուրսա ույզուտա օլան պէնէքլէր էօր-

թիւմիւշ օլաճաղլնտան նէֆէս ալամազլար , եափրագ վէրիմէզսէ տիկէրէրի ածլըգտան թէլէֆ իտիլմիշ օլուր :

Թօնումլար իւզէրինէ տիւլպինստ վէ եա գանայիչա պիր տէֆա գօնուլտուգտան սօնրա արթըգ գալտըրըմագ , վէ տիւլպինստ իւզէրինստ պիր քէրէ թութ եափրազ գօնուլտուգտան սօնրա արթըգ օ կիւն իչիւնտէ պաշգա եափրագ գօնուլմագ :

Իքինձի կիւն եինէ սաաթ իւչ իլէ պէշ արասընտա թօնումլար տահա քիւլիւէթլու մըգտարտա աչըլուրլար : Աչըլու պէօնէքէր տախի այնի սուրէթլէ թօփիտնըլուր : Պունլար իքինձի թագըմը թէչքիլ իթմիշ օլուրլար :

Իւչիւնձի վէ տէօրտիւնձիւ կիւնլէրտէ տախի իւչիւն , ձիւ վէ տէօրտիւնձիւ թագըմլար թէչքիլ օլունուր վէ տէօրտիւնձիւ կիւնտէ պագի դալան թօնումլար աթըլըգ Հէր պիր թագըմը թէչքիլ իտէն պէօնէքէրէ տէրհալ եէմ վէրմէի վէ նէր տէֆասընտա ազ մըգտարտա օլմագ իւզէրէ սըգնո սըգնա եէտիրմէի , եանի պիրինձի եէմ թուլուր շէմստէ վէ սօն եէմ տախի ագչամ սաաթ օն իքիտէ օլմագ իւզէրէ կիւնտէ պէշ վէ ալթը վէ եէտի տէֆա եէտիրմէի տիր :

Պէօնէքէրին պու սուրէթլէ թագըմ թէչքիլինտէն խըտմէթ չօգալմագ պիլաքիս գօլայլաշուր չիւնքի ումում պէօնէքէրէ եալընըզ պիր թագըմ թէչքիլ իտէրտէ ումումը պիրիքատէ ույգույս կիրուպ պիրիքատէ ույանաձագլարլնտան քևափէսինստէ պիրիքատէ եաթագլարընըն տէկիշտիրիմէսի իգթիդա իտէր քի պու ամէլինեաթ պիր կիւն իչիւն մէշզուլիյէթը ազիմէ օլտուղունտան վէ այնի

գէմանտա էքսէրեա պաշգա իշէր տախի պուլունաձաղնտան պու խուսուս թէկիմւրէ օղրամըլ վէ պէօնէքէրէրտէ էզիյէթ չէքմիշ օլուր :

Հալպու քի մէւթէատիտ թագըմլար թէչքիլ իտիւլուսա հէր պիր թագըմ այրու այրու կիւնլէրտէ ույգույյա կիրէնէքէրինստէն պիր կիւնտէ եալընըզ պիր գըսըմ պէօնէկին եաթազլ սունուէթլէ թէպտիլ իտիլէ պիլուր :

ՊԷՕՃՔԼԷՐԻՆ ՂԸՏԱՍԸ

Եէնի չըգան պէօնէքէրէ , խուսուսիյէ պիրինձի ույգու զէմանընտա գատար սօն տէրէնէ տըգգաթ իթմէք լազըմ տըր : Պէօնէքէրէ եէքտիկէրինտէն ուզագ պուլունտըրմալլ քի հավա ալապիլսունլար վէ պիրի պիր իւզէրինէ չըգմասունլար : Էքսէրեա եէնի չըգան պէօնէքէրէ վէրիէնէք եափրազլար աղաճլարըն ալթ թարաֆլարընտա հասըլ օլան ինձէ տալլարտան գոփարընեօր , վէ պու սուրէթլէ պու եափրազլարըն տահա զիյատէ հումուշագ օլաճազը վէ պիրտէ իշպու ինձէ տալլարըն գուվէթ պուլաճազը վէ աղաճըն տահա զիյատէ եափրագ վէնէնէի իտտաա օլունընեօրսատա , պունտա պէօյիւք իտիթա վար տըր չիւնքի պու ուփագ եափրազլարըն լըտաաը ազ տըր , վէ թօփրագ վէ կիւարէ իլէ քիրինմիշ օլտուղլարընտան պէօնէքէրին խասթէլէնմէսինէ սէպէս օլա պիլուրէր :

Եռւ հալտէ եէնի չըգան պէօնէքլէր պու հափրագ-
լարը փէք միւշքիաթլէ եէրէր : Ենուն իշխն տըր քի
պէօնէքլէրէ պիրիննի ույգուլարընա տէկին էն եռւքսէք
տալլարըն ուձունտաքի հափրազլարտան իւչ տէօրիթ հա-
փրագ եէտիրմէլի : Տալլարըն թէրէ թօմուրճուզլարը
պէօնէքլէր իշխն էն եռւմուշագ էն թէմիզ վէ էն դայ-
տէլի պիր զըս ա տըր :

Անտան պաշտա իշպու թօմուրճուզլարըն գօփարըլ-
մասրըլա աղածըն ալթ տալլարը չապուգ ուզանածուզըն-
տան պու հալտէ մըգտարձա հիշ պիր չէյ դայպ իտիլմէ-
միշ օրուր :

Հափրագլար փէք ուֆագ գըրլմամալը չիւնքի տէր
հալ գուրուրլար վէ պէօնէքլէր պա ուֆագ փարչալարը
գափրամայանզլարընտան աճ գալլըլար :

Քիւշիք պէօնէքլէրին եափրագլարը էմտիքլէրի
գիքրի եանլըլ տըր . պունլար տախի պէօյիւք պէօնէքլէր
կիափի եափրազը եէրէր : Եաբրագլարը թէնպէքիւ վէ
հա սաման կիափի գըյմալը վէ պունու ազար ազար փա-
գաթ սըգ սըգ թէվզի իմմէլի . պու սուրէմլէ պէօնէք-
լէր կէզուպ հավա ալմըլ օլուրլար վէ իշթինա իլէ քեա-
ֆէսինէ եիուս եալընըլ սինիքլէրի պըրազըրլար : Պու
վէճէլ մուամէլէ իտիլուսա պիրիննի ույգու գէմանընտա
հաթագլարտա տէօքիւնտիւ ազ օլուր , հալ պու քի
աղածլարըն ալթ թարափընտա պուլունան եափրագ-
լար եէտիրիուր վէ փէք ուֆագ տօղրանմըլ օլուր իսէ
հաթագլագ միւզախսէրէ փաթը զիյատէ օլուր քի պու տա
պէօնէքլէրին եէյմէտիքլէրինէ տէլալէթ իտէր վէ օ

հալտէ պիր չօդ պէօնէքլէր եաթագլըգ իւզէրինտէ աճ-
լըգտան թէլէփ օլուրլար :

Պէօնէքլէր փէք ուֆագ օլոււզու իշխն պու հալ
մէհէթէն անլաշըլմաղ իսէտէ թէլէփաթըն վուգուի մու-
հագագ տըր : Իշմէ պէօնէքլէրի պէսլէրքէն հիշ պիր
հասթալըգ էսէրի կէօրիլմէնուստա մահսուլ իինէ ազ
օլուրսա սէպէպի պոււտըր Պիրիննի ույգուտան սօնրա ար-
թըգ իւսթ տալլարտագի թօմուրճուզլարը վէրմէմէլի չիւն-
քի պէօնէքլէր տահա զիյատէ եէմէջ միւհմաճ տրրլար :

Ատի տալ հափրագլարը էյու տըր : Պունլարը էվլէլ-
քինտէն տահա գալննա օլարսգ տօղրամալը տըր ,
իքիննի ույգուտան սօնրա աղար ազար վէ սըդնա փիկիզ
եէտիրմէջէ պաշանըլուր : Նիհայէթ տիկէր ույգուլաբտա
թէտրիմէն տահա պէօյիւք Փիկիզլէր վէրիուր :

Պէօնէքլէրէ վէրիլէճէք եափրագլար թազէ գօփա-
րըլըշ օլմալը : Պիր կիւն էվէլ թօգլանմըլ եափրագլարըն
պէօնէքլէր իշուն տահա փայտէլի օլոււզունա ինսննագ
խաթա տըր :

Պիզէր նասուլքի թազէ սէպէկի թէրմէհ էտիյօրսագ ,
պէօնէքլէր տախի քէզալիք թազէ գօփարըլըշ եափրագ-
լարը տահա էյու հազմ իտէրէր : Թապիցի գէրտասը
կիւնիւ սապահէմին վէրիլէճէք իլք եէմէջի ազշամտան
գօփարուպ հազըր իթմէլի , վէ հավա եալտուրլուօլտուզու
վազըթտա պէճէքլէրէ ըլագ եափրագ վրրմէմէք իշխն
տահա փազլատա գօփարմալը տըր . Փագաթ ումումչէթ
իւզէրէ եափրագ նէ զատար թազէ օլուրսա օգատար
էյու տոս :

Պունուն հալընըզ սըմագ վէ ըութուպէթլի օլմամա-
սընա տըգամթ իթմէլի տիր ։ Հափրազլար ուզագ մա-
հալոն նազլ օլունտըզը զէման փէք սըգը տէմէթ
հափրամամալ տըր, չիւնքի հափրազլար ըսընուր վէ թէ-
խամմիւր իտէր վէ պէօնէքլէթլէ իրասը մազարաթ
իտէր վէ ատէթա զէհիր կիսի թէկսիր իտէրէք պայ-
զընլըզ հասթալըզնա սէպէսիցէթ վէրիրէթ :

Հափրատգլար պիր տէֆա գլոդմազա պաշատըզլա-
րընտա արթըզ աչըլուպ սէրմէքլէ սութտուգտան սօնրա
պունլարըն էյուլէչնէյնէ ինանմամալը, եինէ սիւզիր
տիրէթ վէ պէօյէ մայէլնուրի հափրազլար սըմագ օլուն
սօյուգ օլուն պիր տէֆա պէօնէքլէթլէ եէտիրիլուր իւէ
պայզընլըք հասթալըզը զունուր իտէր վէ պէօնէքլէթ
քէմալէ էրտիքլէթի զաման գօզա հափրազտան էվլէլ
թէլէփ օլուրլար։ Պու կիսի հափրազլարը ևա ոթմուլը
վէ հախոտ հարվանաթա եէտիրմէլի տիր։

ԱՅՏԸՆԼԵՔ ՎԷ ՀԱՎԱ

Պէօնէքլիսնէթլոնէ պէօնէք եէթիշտիրմէլէ պաշան-
տըզը կիւնտէն նիհայէթինէ գատար այտընլըզ մէվճուտ
օլմասը կէրէք քիւշիւկ վէ կէրէք պէօյիւկ պէօնէքլէթ
իւչին լազըմ տըր ։ Ինանլար կիսի պէօնէքլէթ տախի
շտութը զիյաէ թէհամմիւր իտէմէյուպ գաչարլար,
չիւնքի մութէտիլ վէ նէր թարափտան կէլէն ըչըզը թէր-
ժին իտէրէթ։

Կիւնէշ իչէրու աքս էյէտիցի թագտիրտէ փէնմիրէ-
լէթ փէրտէ չէքմէլի, վէ կիւնէշ փէք սըմագ օլտուղու
գէմանտա փէնմիրէլէթին ճամլարընը չպարուպ եէրիքր-
ինէ պիրէթ պէզ թագմալը վէ եօգարուտան վէ աշաղը-
տան տէօրթ մըխիլէ մըխամալը ։ չիւնքի կիւնէշ ճամ-
լարտան աքս իտէրուէ տահա զիյատէ հարարէթ վէրիր։
Ճամլարա խալը վէ սահիր էօրթիւ կէրմէքլէ չիտուէթը
հարարէթ թէսքին իտիւմէզ։

Պէօնէքլիսնէշ տայիսի սուրէթտէ հավատար օլմալը,
պունտան իչիւն տըր քի թագանսոզ պէօնէքիւնէթլէթ
տահա զիյատէ մուվաֆփագիյէթ հասըլ օոււր։

Պէօնէքլէթ պէօյիւտիւքմէ սըմագ տահա զիատէ
օլաճալընտան հավա տախի փազլա օլմալը տըր, փագաթ
նէրէյանը հավա վէ ըիւզիհարտան սագնմագ լազըմ
տըր։ չիւնքի պէօնէքլէթ պիրտէն պիրէ սոդուգ ալաճագ
օլուրլարա էշէկ վէ ևա մանկափա թապիր օլունան
հասթալըզա միւպլէթլու օլուրլար։

Հավա րութուպէթլի օլուրսա պիր թարափտան պէօ-
նէքնանէկ ըութմալը տիկէթ թարափտան փէնմիրէլէթի
քրամէն աչմալը քի հէմ հավա թէմտիտ օլունսուն վէ
հէմտէ պէօնէքլէթ մազարաթը զիյատէ օլան ըրթու-
պէթ միւնտէ քի օլուն։

Պէօնէքլիսնէթ կիրիլտիցի վազըթ հիշ պիր գո-
գու հըսս իտիւմէմէլի վէ թէրլէնմէմէլի։ էկէթ թէրլէ-
նիլուր վէ գօզու հըսս իտիւռսա լիւզումու գատար
հավա օլմատըզ անլաշըլուր։ Օ հալտէ հէման հէր թա-
րափը աչմալը քի հավա թէմամըլէ թէմտիտ օլունսուն։

Կէճէլէրի տախի փէնձիրէ վէ ևա գափուլարտոն հավայը
թէտիտ իթմէք լազըմ տըր . Փագաթ կէճէ պէօճէքէր
եէմէք իսթէմէտիքէրի իշիւն . կիւնտիւղ գատար չօգնա
աշմամալը տըր :

ԵԱԹԱԳԼԸԳԼԱՐԸՆ ԹԷՄՏԻԼԻ

Պէօճէքէրին հէր պիր ուլգուսունտան սօնրա ումում
պէօճէքէր տէրլէրինի տէլշտիրտիքտէն իւչ տէօրթ
սամթ սօնրա եաթագլարընը թէպտիլ իտմէք լազըմ
տըր : Պէօճէքէրին սօն սինլէրինտէ եանի քէմալէ էր-
տիքէրինտէ եաթագլարը լա ագաղ իքի տէֆա տէլշ-
տիրմէք իժապ իտէր :

Եաթագլար թէպտիլ իտլզմէզսէ եաթագլպղար պիր
արշուն եիւքսէլլիցինտէ քիւֆ վէ չիւրիւմիւչ եափրագ-
լար վէ հէր տիւրլիւ միզախիւրէֆաթ իլէ տօլմուչ օլուր :
Պու կիսի եաթագլար իշինտէ իսէ տայիմա ալթ թա-
րաֆլարտա գալմը պէօճէքէր պուլունուր քի պունկար
իւսթէ չըգամատըգլարընտան արթոդ օրատա պուլունսն
չիւրիւմիւչ տէօքիւնմիւրէրի եէմէջէ մէճպուր օլուպ պու
եիւզտէն հասթալըգլարա միւպթէլա օլուր վէ թէլէֆ
օլուպ չիւրիւրէր վէ պինուէն ալէն հասթալըգլարը տի-
կէր սազլամ պէօճէքէրէտէ սիրայէթ իտէր : Պու հալտէ
եաթագլարըն թէպտիլի լազըմ կէլտիյի հէրքէսճէ մա-
լիւմ իսէտէ պու մուամէլէ ուզուն սիւրիւպ չօգ մա-

հալէ միւհթան օլուուղը իչիւն իճրասլնտա գուսուր
իտէնուէր պուլունուր :

Պունուն իչիւն իճրասը գոլայ վէ չօգ եիրէ մէօհթան
օլմայան պիր գայխտէ իրայէ իտիլորը :

Պիր քիչի եաթագլըղն իւսթ թարաֆընտա պուլու-
նսն վէ իւզէրինտէ պէօճէքէրէ մալի օլան ֆիլի՛պէրի
եքի էլլէրի իւզէրինէ ալարագ գալտըրըր : Տիկէր պիր
քիչի տէ ալթտա պուլունսն տէօքիւնմիւրէրի ուսուլձա
քէնտիուննէ տօզրու չքիսա պիր չարշափ իշինէ ալըր :
Քէրէվէթին հէր թարաֆընտա պու սուրէթլէ մուամէլէ
իտիլուրսէ պէօճէքէրին եաթագլարը աչալուպ զահ-
մէթուզնէ քէրէվէթլէ գասոար էնմիշ օլուր :

Ա Ս Գ Ը

Թարիփ օլունսուղը վէճիլէ մուամէլէ իճրա իտի-
լուրսէ պէօճէքէրին ասպըյա շրգաճաղլարը զէմանստա
եաթագլըգ անճագ եարըմ արշուն եիւկտէքիքտէ պու-
լունուր : Եաթագլըղլար իւզէրինէ եէլլէշտիրիէճէք
փունտա վէ ևա սիւփիւրկէ օմու տալլարը ալէլուսուլ
գուլանըլան տալլարտան տահա զըսա օլմալլ :

Ուզուն փունտալար գուլանըլմասը պէօճէքէր իշիւն
տահա էյու օլուուղունու զանն իթմէք եանլըշ տըր , չիւն-
քի պունկար նէ գատար ուզուն օլուրլարսա պէօճէքէր
իւզէրինէ չըգտըզնա օ գատար հարիր թէլէփ իտէրէր :

Պիր արշուն փունտա տալլարը մա զիատէթէն քետի տիր :
Պէօնէքլէրէ ևէմ վէլսմէյէ տէվամ իթմէք իչիւն տախի
քեափի մահալ գալուր , չիւնքի պէօնէքլէրին աշըլտըղը
կիւնէրէ կէօրէ թագըմ թէրթիպի ուսուլ իթթիխազ իտիւ-
տիյի իչիւն պիր թագըմա այխտ պէօնէքլէրին քւաֆֆէսի
պիրիքտէ ասգըյա չըգարլար :

Ասգը իչիւն գուլանըլաճադ տալլարին էն էյուսու
փունտա տըր : Պու փունտալար մէքիզ օն իչիւն էվզէլ
գոփարըլուրսա եափրագլարը գոլայլըղլա տէօքիւլիւր :
Պէօնէքլէր օ փունտալար իւգէրինէ էրխուն եիւզէ գա-
տար գոզայը պիրիքտէ եափարլար վէ նէ սուրէթէ
պաղլատըլարըտա կէօրիւէնէլի կիպի շայէթ պիր պէօ-
նէք էչէք վէ եա մանղափա տէնիլէն հասթալլըղա միւպ-
թէլա օլուրսա գոլայլըղլա օրթատան գալտըրըլուր , գո-
զալար սուհուլէթ վէ սիւրաթէլ թօփանուր վէ իփէք
գըրըղլարը (գամչը պաշը) տախի թէմիզ գալուպ գուլ-
լանըլուր վէ եա սաթըլուր :

Հալպուքի եափրագլարը գուրու օլան մէշէ տալլարը
գուլանըլալըղը հալտէ հէր պէօնէք քէնտու գոզասընը
պիր գուրու եափրադ իչինէ սարար վէ նէ սուրէթէ ,
շալցարըլ կէօրիւէմչզ վէ պէօնէքլէրտէն պիրիսի մահվ
ու թէլէփ օլուրսա գոզալարը լէքէ իտէր , գոզալարըն
թօփանսասը միւշկիւլ վէ իփէք գըրըղլարը տախինզայի
օլուր :

ԹՈՒԹԼԸՆԿ

Թութլուկ մէվզըլէրինին թօփրաղընը գըշ մէվսի-
մինտէն էվլէլ սիւրիլմէլի քի գար վէ եաղմուրուն թէէ-
սիրլիյէ արազի միւնսպիթ վէ մահսուլտար օլուն :

Թութլուգլարա կիւպրէ վէրիլախի գէման կիւպրէյի
հէր պիր աղանըն տիպինէ տէքն իթմէմէլի , չիւնքի աղա-
նըն ու փագ քէօքլէրինին ուձլարը գուվկէի ինպաթիէյի
պիլու իտէրէր վէ իչպու ու փագ քէօքլէր իսէ աղանըն
քիւթիւկինտէն պիր արշուն գատար մէսափէտէ պուլու-
նուրլար : Շու հալտէ կիւպրէ աղան սըրալարընըն օրթա
նէրլէրինտէ վէ շայետ աղանըն պիրինտէն փէք
մէսափէլի իսէ քէօքլէրին էթրափընտա պիր իքի արշուն
մէսափէտէ վազ իտիլուր :

Եօգարուտա պէյան օլունտուզու վէճիէ նէնի չըգան
պէօնէքլէրէ իննէ տալլար վէրմէմէլի , զիրա պունկարըն
խզէրինտէ պուլունան եափրագլար էյու տէյիլ տիրլէր :
Պու իննէ տալլար գըշ մէվսիմինտէ վէ եախօտ իլք պա-
հարտէ թօմուրճըղլար հասըլ օլմազտան էվլէլ գոփա-
րըլուրսա պէօյիւք տալլէր պիւթիւն իւսարէի նէպաթտան
իսթիփատէ խուռալ օ նիսպէթտէ գուվկէթ պուլուրլար :
Պու սուրէթէլէ էյու նինս եափրադ տախի օ գատար չօգ
իսթինսալ խոխուր : Պու իննէ տալլար գոփարըլտըլը
գէման աղանըն խզէրինտէ եափրադ օլմատըղը իչիւն
ամէլիսաթ փէք չապուդ ինրա խոխուր : Պու սուրէթէ
հէր պիր աղան իւգէրինտէ եալընըզ էն էյու ֆիլիլէր
գալարադ պէօնէքլէրին քէմալէ էրուպ չօգ վէ սըգճա
նէմէյէ ինթիյանլարը օլտուզը զէման եափրագլարը սու-
հուէթէ վէ ագ մասրափլա պիչիլէպիլուր :

ՄԻՒԼԱԶԱԶԱԹԸ ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պէօնէքիսանէլը գալթիւն սիւփիւրիմէլի, չվւնքի
սիւփիւրմէքի թող գալտրումը օլուր քի պունտա հառ
թալլզ միգրոպլարը պուլունմաոը մէօնթէմէլ տիր: Իշ
պու թող եափրազլարըն իւզէրինէ գօնար վէ պէօնէքիլը
օ եափրազլարը եկյուղ հասթալանուրլար: Շու հալտէ
պէօնէքիսանէլը թէմիզէմէք իշիւն էն պէօփիւք տէօ-
քիսնթիէրի էլ իլէ գալտրուլտրդան սօնրա լողագ պիր
փաչափրա իլէ տէօչէմէլի սիլմէի: Եաթազլըզլարտան
գալտըրըլունագ միւզախսէրէֆաթ գաթիւն կհւարէ մա-
զամբնտա գուլլանըլմագ իւզրէ թութլուզլարա նազլ
իսիլմէմէլի, դիրա տէրունըրինսէ մէվճուտ օլան միզ-
րօպլար թօփրագ իշինտէ պէր հայրաթ գալարագ սէնէր-
աթիյէտէ եափրազլարա սուի սիրայէթ խտէրէր: Պու
միւզախսէրէֆաթ թութլուզլարտան օլտուգնա ուզագ
պիր մահալէ նագլ օլունարագ եազըլուր:

Եաշ գօզալար հասըլ օլտուզլարը անտէ միւմքին
մէրմէպէ չապուգ եանի պէօնէքիլը գօզա եափմազա
պաշատըլարընտան պիր համիւա գատար սօնրա սա-
թըլմալը: Գօզալար պէքիթտիրիլուքնէ սըզլէթլէրի
ազալուր: Յն սէքիզ վէ եա եէիրմի կիւնիւք գօզալար
քէնտի սըզլէթլէրինին եիւզտէ օն մըգտարը զայգ
իտէրէր:

Եափրագ սաթուն ալմամալը, չիւնքի փէք Փիյաթլը
սաթըլտրոզլարը իշիւն հէմ պիր չէ գազանըլմամը օլուր

մէտէ պու եափրազլար էքսէրհա փէք ուզագ մահալ-
էրտէն արապալար իշինտէ իսթիփ իտիլէրէք նազլ օլուն-
տուզլարը իշիւն թօգ վէ սընազա մարուդ գալարագ նէ-
փասէթլէրինի դայիսի էլլէմի օլուրլար:

Մէվճուտ օլուն եափրազլարըն քիփայէթ իտուպ
իթմէլէնէի սուհուէթլէ անլաշըլապիլուր: Պունտան իշիւն
շուրասը պիլինմէք լազըմ տըր քի պէօնէքիլէրին տէօր-
տիւննիւ ույգույա գատար եէյէպիլէնէքիլը եափրագ
մըգտարը քէմալէ էրտիքլէրինէ տէյին լազըմ օլան մըգ-
տարըն պէշտէ պիլինէ մուատիլ տիր, վէ տէօրտիւննիւ
ույգուտան սազըյա լըգածազլարընա գատար տա միւ-
թէպագը 4/5 մըգտարը եէրլէր: Շու հալտէ այնը այար-
տա պէշտէ տէնիւմ թութլուգ մէվճուտ իսէ պիր տէնիւմ-
տէն հասըլ օլան եափրագ պէօնէքիլէրին տէօրտիւննի
սինլէրինէ գատար վէ տէօրթ տէնիւմին եափրազլտա
սօն սինլէրի իշիւն քիփայէթ իտէպիլէնէք տիր: Եափ-
րազլարըն քիփայէթ իթմէլէնէլի անլաշըլազը թագտիր-
տէ տէօրտիւննիւ ույգուտան սօնրա պէօնէքիլէրին պիր
գըսմընը թավուզլարա եէտիրմէլի վէ եախօտ պէշիննի
ույգունուն սէքիզ վէ եա տօգուզունու կիւնիւնտէն իթի-
պարէն պէօնէքիլէրէ արթլզ եէյէնէք վէրմէլի տիր:
Պէօլէ եափըլուրսա պէօնէքիլը թէլէփ օլմագոզըն գո-
զալարը պաղամազա տէվամ իտէրլէր վէ փագաթ պու
գապիլտէն օլան գօզալար տահա զափի օլուրլար:

ԽԱԹԻՄԷ

Եիրմի պէշ զրամ (71/2 տիրէմ) տէն իսպարէթ օլան պիր գութուտա թախմինէն օթուղ պին ատէտ թօնում վար տիր : Պաղտաէքի թարիփաթ տաիրէսիւտէ հարաքէթ խոռուուրսէ հէր պիր թօնումտան գուվվէթլի պիր պէօնէք հասըլ օլուր . վէ հէր պիր պէօնէքտէ էյու պիր գոզա պաղլար եանի օթուղ պին ատէտ գոզա էլտէ խտիէպիլուր : Պաղտատ ձինաի պէօյիւք գոզալարտան թախմինէն 350 ատէտի պիր քիլօ տըր : Շու հալտէ թախմինէն 85 քիլօ ալա ձինս գոզա հասըլ օլուր :

Թէլէֆ վէ զայի օլմուշ թօնումտան , էզիլմիշ վէ եա դարընճա վէ ֆարէ եէնսիշ պէօնէքլէրտէն միւթէհասուըլ զինանլար պատէթթէնզիլ եինէ 80 քիլօ գոզա գուրուրդի պունուն եաշ օլարագ քիլօսը 18-20 գուրուչա տախմիլու-պիէճէլինտէն , պու հալտէ պիր գութունուն թութարը 1400 տէն ։ 600 գուրուշ օլուր . պունտան տախմի բէսմի թէնզիլ օլունտուգտա 1200 տէն 1400 գուրուշը պիր հասըլաթ դալուր քի մէսարիփը վազը մահուպ խտի-տիքտէն սօնրա եինէ էնէմիշէթլի պիր թէմէթթիւ գալ-ըշ օլուր :

ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐ

Պաշումա հասթալըգլար տէօրթ նէվ տիր .

Էվլէլա (Պայղընլըգ) . — Պու հասթալըգ էքսէրնա պէօնէքլէրին սօն սինէրինտէ արըգ օլուր : Պէօնէքլէր անսըզըն եէմէքտէն քէսիլիրէր , նէնասէթէրի եռումուշագ օլուր . եաթագլըգլարըն քէնարընտա կէզինուր , վէ ֆուն-տալար խտէրինէ չըգուապ անսըզըն էօլիւրէր : Էօլտիւք-տէն սօնրատա եռումուշագ պիր հալտէ գալուապ փէք չա-պուգ չիւրիւրէր վէ զայէթ ֆէնա վէ քէսկին պիր գո-գու փէյտա խտէրէք սինահ պիր րէնկ քէսապ խտէրէր : Պէօնէքխանէքրտէ պու հասթալըզըն էսպապը զուհուրը հավանըն ազլըզլ , պէօնէքլէրին եէքտիկէրինէ փէք եա-գըն վէջըզգ պուլունմալարը վէ եախօտ զըզըչմըզ վէ թօզ իէ քիրէնսիշ եափրագ եէմէքրի կիալի հալէր տիր :

Պայղընլըգ հասթալըզընըն զուհուրընտա եէմ մըգ-տարընը ազալթմալը վէ եիրմի տէօրթ սաաթ հիշ եէ-տիրմէմէլի , վէ պէօնէքլէրի պիրիսպիրինտէն սէլրէքլէթ-մէլի վէ ըսըթմալը , մէ եաթագլարը սըգ սըգ տէյիշտիր-մէլի^ովէ թէլէֆ օլան պէօնէքլէրի տէֆն իթմէլի տիր :

Սանիէն (Գարա թապան) . — Պու հասթալըգ պէօ-նէքլէրէ հէր պիր սինտէ արըգ օլա պիլուր : Պու հաս-թալըզըն վիւճուտի այնի պիր սինտէ օլան պէօնէքլէրին եէքտիկէրինտէն ֆարգլը օլմասըյըլա անլաշըլուր : Իշպու հասթալըզա միւպթէլա օլան պէօնէքլէրին այազլարընըն ալթը սինահ օլուապ վիւճուտիքրինին իւզէրինտէտէ ու-

Գագ սիման լեքէլէր հասրլ օլուր : Իշպու իլլէթ էքսէրիա
իրափ տիր , ևանի պիր զիւրիկէթտէն տիկէր զիւրիկէթէ
ինթիգալ իտէր վէ թօնումըն ֆինալըլինտան վէ հախոս
հասթա պէօճէքլէրին եաթագ վիտիքլէրինին պիր սէնէ
էլլէլքի տէօքիւմիւշ օլան թութլուգլարտան գօփարըմըն
եափրագլարտան տախի հաու օլուր :

Դարա Տապան հասթալըղընըն զուհուրը հայնտէ
տախի եաթագլարը սըդ սըդ տէշիչտիրմէք վէ պէօճէք-
լէրի սէյրէկէշտիրմէկ վէ հասթա վէ քիւչիւք օլան պէօ-
ճէքլէրին քեափէսինի աթուալ անդարը եադմուդ վէ եա
տէքն իթմէք լազըմ կէլիր :

Սալիսէն (Քիրէճ հասթալըղը) . — Պու հասթալըգ
պէօճէքլէրէ էքր պիր եաշտա արըգ օլուր : Պու իլլէթէ
էրքէնտէն միւպթէլա օլան պէօճէքլէր եաթաղլար իցին-
տէ գուրույուալ էօլիւրլէր վէ պիր քիրէճ փարչասը չէք-
լինի ալըրլար : Հասթալըգ պէօճէքլէրէ տահա կէճ արըգ
օլուրնա , օ հալտէ պէօճէքլէր զողարարընը պաղլարլար
վէ փագաթ տէրունինտէ թէլէփ օլուալ գամը պիր նիսմ
հայինէ կէլիրլէր :

Քիրէճ հասթալըղը տախմա պէօճէքհանէլէրէ հայլա
իէ վէ եա փիսէնմիշ եափրագլարլէ սիրայէթ իտէր վէ
եախոս պէօճէքիսանէտէ հասթալըգ միզրօպընըն մէվճուտ
օրմասընտան հասրլ օլուր : Իշպու իլլէթին զուհուրը
անլաշըրըզը անտէ տէրհալ եօգարըտա թաթհիր ու
թէպիսիր պահսընտա թարիփ օլունտուդու վէճէլէ քիւ-
քիւրտ թիւթսիւսի եագմալը վէ խիթամը մահսուլաթտա
եաթագլարը եագմալը արը :

Բապիէն (Էշէք վէ եա Մանղաֆա) . — Պու հաս-
թալըք արիպի տիր վէ էքսէրիա պէօճէքլէրին սօղուգ
պիր ձէրէյանը հավայա մարուգ գալմասըլըլա պիրտէն
պիրէ սօղուք ալմալարլնտան իլէրու կէլիր : Պու հաս-
թալըգ նատիրէն պէօյիւք խէսարը մուճիւգ օլուր : Հաս-
թա օլան պէօճէքլէր գապարըրլար վէ իննէ իէ տէլին-
տիքլէրինտէ սիւտ կիսի պիր մայի չըգարըրլար վէ զօղա
պաղլամաղլար : Հասթա օլան պէօճէքլէրին միւմքին
մէրթէսէք քեափէսինի թօփլայուալ եագմալ վէ եա տէզն
իթմէք լազըմ կէլիր :

